Maa- ja metsätalousministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto/U15/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosurin välisen assosiaatiosopimuksen neuvottelemisesta

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy eduskunnalle toimitetussa Ulkoministeriön muistiossa esitettyihin näkemyksiin.

Muistiossa esitetään Suomen kanta tavarakauppaan:

”Valtioneuvoston tavoitteena on saada keskeiset vientituotteemme välittömän vapauttamisen piiriin. Keskeisiä tuotteita Suomelle ovat mm. paperi, kartonki ja pahvi rauta ja teräs sekä niistä valmistetut tuotteet, koneet ja laitteet sekä kuljetusvälineet ja kulkuneuvot. Maatalouden osalta valtioneuvosto pitää tärkeänä, että mahdolliset markkina-avaukset Suomelle herkissä tuotteissa toteutetaan yhteisen maatalouspolitiikan pohjalta ja ensisijaisesti tulli-kiintiöillä.”

Herkkien tuotteiden osalta kauppaa Mercosurin ja EU:n välillä on mahdollista vapauttaa tullikiintiöiden puitteissa, jolloin lisääntyvän markkinoillepääsyn vaikutuksia on mahdollista paremmin ennakoida. Lisääntyvän tuonnin markkinavaikutuksien kannalta oleellisia ovat sekä kiintiöiden suuruudet että hallintamekanismit. Neuvottelutarjouksissaan komissio huomioi sekä lisääntyvään tuontiin liittyvät herkkyydet että vientimahdollisuudet. Mercosur-maiden vientipotentiaali ja hintakilpailukyky korostuvat erityisesti lihatuotteissa, joita koskevat neuvottelut ovat olleet vaikeita. Mercosur-neuvotteluissa on markkinoillepääsyssä huomioitava myös UK:n EU-eroon liittyvä epävarmuus.

Terveys- ja kasvinsuojelutoimenpiteiden osalta Ulkoministeriön muistiossa todetaan:

”*Neuvotteluiden lähtökohtana ovat WTO:n terveys- ja kasvinsuojelua koskevan sopimuksen (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS) periaatteet. Neuvotteluissa tavoitellaan terveys- ja kasvinsuojelutoimien kielteisten kauppavaikutusten minimoimista parantamalla osapuolten viranomaisten yhteistyötä ottaen kuitenkin huomioon osapuolten oikeus arvioida ja hallinnoida riskejä sekä suojella ihmisten, eläinten ja kasvien terveyttä. Osa neuvotteluosion kysymyksistä on saatu sovittua. Neuvotteluissa pyritään myös edistämään eläinten hyvinvointiin liittyvien standardien yhdenmukaisuutta. ”*

Niin nykyisessä kuin tulevan kauppasopimuksen puitteissa toteutuvassa kaupassa EU pitää kiinni korkeasta elintarviketurvallisuuden tasosta. Viimeaikaiset elintarvikehygieniaan liittyvät skandaalit Brasiliassa eivät suoraan liity EU:n ja Mercosurin välillä käytäviin neuvotteluihin. Elintarviketurvallisuutta koskevien vaatimusten varmistaminen kuitenkin korostuu. Sopimusneuvotteluissa EU pyrkii myös sitouttamaan Mercosur-maita eläinten hyvinvoinnin tason parantamiseen.